

RAZLIKOVANJE LJUBEZNI IN VZGOJE

Predavatelj:
Dr. SEBASTJAN KRISTOVIČ

Predavatelj Sebastjan Kristovič že več kot deset let predava po vrtcih in šolah, bogate izkušnje med drugim pridobiva tudi z neposrednim vključevanjem in izvedbo taborov, kamor je bilo vključenih že več kot 5000 otrok.

Ob vsej literaturi na temo vzgoje otrok, se med starši pojavlja ZMEDENOST. In vprašamo se, kako smo ob vzgoji naših staršev sploh preživel? Pomembno vprašanje je – kdaj govorimo o brezpogojni ljubezni do otroka in kdaj o vzgoji? Dobrikanje in ustrežljivost, vloga prijatelja namesto doslednega starša, ne pelje v pravo smer. Že samo dojenje je najbolj naravno, pa tudi iz tega naredimo doktorske dizertacije – najbolj enostavno je, da ko je otrok kronološko DOJEN-ček, se ga doji, ko postane MALČEK, dojenje postopno ukinjamo.

Danes živimo v posebnem obdobju, govorimo o NOVIH GENERACIJAH – INDIGO (bisernih) OTROCIH. Preveč govorimo, razlagamo, objasnjujemo, debatiramo z otrokom. O vsaki stvari ni potrebno debatirati z otrokom – npr. umivanje zob, kajti to je dejstvo, rutina, o tem se ne pogaja. Otroci imajo bogat domišljjski svet, zato drugače dojemajo svet, razumske razlage jim niso blizu, jih še ne razumejo, zato velikokrat sploh »ne slišijo«, kar starši na dolgo razlagajo, tudi njihova zaznava časa ni realna. Potrebujejo mirnost, vztrajnost, varnost. Ne rečemo: »Ali si boš, prosim, umil zobe?« ... ampak: »Zdaj si greva pa zobe umiti.« Če jih sprašujemo, postavljamo stavke kot vprašanja, izražamo LASTNO NEGOTOVOST in otrok nam lahko odgovori z »NE!«. Lažje permissivno vzgajamo, a na dolgi rok so posledice lahko zelo hude.

OBDOBJE NADARJENIH in GENIALNIH OTROK – pa so res? Pri 4 letih je za otroka fantastičen občutek, ko zazna, da starša ne vesta, kaj bi naredila v povezavi z njim. Tudi ko gremo z otrokom prvič v vrtec, je priporočljivo, da uvaja oče (manjša čustvena komponenta). Ker mamice so velikokrat tesnobne ob sprejemanju nove realnosti, otrok preslika to psihološko stanje, zelo močno čuti, doživi, in se v skladu s tem tudi sam odziva.

Potrebno je biti VARUH OTROKOVEGA OTROŠTVA – spodbujati otrokovo domišljijo, ustvarjalnost, kreativnost, pripovedovanje pravljič,... otrok se mora bivanjsko zasidrati – popoldneve preživljati doma, v krogu družine. Starši niste otrokovi animatorji, potrebno jim je

pustiti, da sami razvijajo svojo igro, svoj notranji svet. Dve uri igranja računalniških igrice je kot pri odraslem črtica kokaina – huda zasvojenost. Velik je vpliv tehnologije na duševno zdravje, možgani se formirajo na podlagi izkušenj, sinapse se povezujejo na podlagi informacij iz ekranov.

Vprašali so otroka: »Zakaj jočeš?« Odgovoril je: »Ker mi v vsem ustrezajo.« (armenski pregovor)

Torej če se otroka ne sme omejevati, postavljati mu meja, v nič ga ne siliti, vse osredičiti v zadovoljevanje njegovih potreb in želja – ali bo to srečen otrok? Oropamo jih namreč dragocenih izkušenj in vse hočemo narediti namesto njih.

Na vprašanje: »Kaj bi naredili za svojega otroka?«, večina staršev takoj odgovori: »Vse!«.

Za delo z ljudmi si ali nisi, delaš z vsebino, to je poslanstvo. Če se preveč ukvarjaš sam s sabo, se lahko izgubiš – posledično nas več ne vleče v odnose, v življenje,..., to je lahko nevarno, tako tudi otroka lahko tega oropamo, ga vodimo preveč v njegov individualni svet.

Oče je steber družine, varnost, avtoriteta, rama, v katero se lahko joče zaradi žalosti ali boksa od jeze, je forma, prototip življenja. Mama pa mora biti tečna, ni prijateljica svojim otrokom, ker se kasneje lahko zgodi, da jo v najstništvu lastna hči udari (naveden konkreten primer). Mama lahko otrokom reče: »Izgleda, da ste dobili najslabše starše, pa očitno gre še na slabše...« ☺

Zakaj so pomembna predavanja že v vrtcu? Zato, ker je pri 14., 15. letih lahko že prepozno. Ne vzgaja se po metodi, tudi če so v družini trije otroci, je z njimi potrebno individualno pristopati. Otroke čim manj obremenjevati s popoldanskimi dejavnostmi, naj bodo otroci, sicer bodo kasneje iztrošeni, apatični odrasli v svetu tekmovanja in dokazovanja.

Eksplozija jeze je izraz nemoči tudi pri starših, potrebno je vztrajati tudi ko je težko.

»Nočni sprehajalci« – naj imajo otroci svojo posteljo, ker zakonska postelja je za zakonca, ni družinska postelja.

Najbolj zahteven odnos sta mama in sin. Otrok se lahko zelo hitro med starša vrine. Spalnica zvečer postane prostor izven otrokove kontrole. ☺ Otrok se sicer kot malček še vrine vmes, a ne sme biti dolgoročno, večno.

Ko pridemo domov, koga najprej poljubimo? Partnerja. Če sta starša v konfliktih, otrok preživlja pekel! Vedno naj partnerja stojita drug drugemu ob strani, sploh je to pomembno, ko otroci odraščajo, v najstniškem obdobju. Tudi če se ne strinjata drug z drugim, to ne pokažeta pred otrokom. Pomembno je, kako starša zaupata drug drugemu ter na drugi strani, ali starša zaupata v odnosu do vrtca. Ne stopiti na stran otroka, ker s tem porušimo avtoriteto strokovnim delavcem in na koncu sebi - kot staršu, posledice se kažejo dolgoročno.

Red, ki se vzpostavi med tednom, naj velja tudi med vikendom. Ustaljeni ritem pomeni varnost. Ko se spi, se raste, predeluje nove izkušnje, informacije.

Zelo pomembno, da partnerja, ki sta sicer tudi v vlogi starša, zvečer, ko gredo otroci spat, vprašata drug drugega: »Kako si pa ti danes preživel/-a dan?«. Če tega med partnerjema ni, se lahko zgodi, da ko otroci odrastejo in odidejo iz »гнезда«, pride do ločitev, ni več osmišljena vez med partnerjema, samo v vlogi staršev se znajdemo, v vlogi partnerja smo se odtujili. Jedro družine je vedno PARTNERSKI ODNOS. Na dopust mora iti družina sama, brez dedkov in babic.

- ***LJUBEZEN je BREZPOGOJNA (zadovoljitev osnovnih otrokovih potreb po varnosti, sprejetosti in skrbi).***
- ***VZGOJA je PRIPRAVA NA ŽIVLJENJE (in vsebuje pogojevanje).***

Odnos oče in hči je prav tako kompleksen, oče hčer podpira in ji gradi zdravo samozavest.

En otrok je vedno po očetu – pogosto tisti, s katerim se največ prepira (prepiramo se s tistim, s katerim imamo podobne lastnosti).

Drugi otrok je po mami.

Tretji otrok je odraz njunega odnosa.

Četrty otrok predstavlja dinamiko cele družine.

Peti otrok je podoben prvemu (gre od začetka). ☺

Zaključne misli

Predavanja se je udeležilo 36 staršev in 16 strokovnih delavcev vrtca.

Veseli smo, da se na vabilo odzove tudi vedno več parov.

Na podlagi kratkega anketnega vprašalnika in vtisov staršev lahko rečemo, da smo bili vsi izjemno zadovoljni z načinom, kako nam je g. Sebastjan predstavil temo, predvsem pa njegov interaktivni način povezovanja vsebine s konkretnimi primeri in stalno vključenostjo vseh nas. Starši bi tudi ostalim priporočali udeležbo na tem predavanju.

Zapisala: Andreja Šunkar, svetovalna delavka